

Vergaderjaar 2018–2019

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2029

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2019

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli 2019.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN VAN 15 JULI 2019

Vanwege het vroege moment van verzending van de geannoteerde agenda, twee weken voor de Raad Buitenlandse Zaken op 15 juli, valt niet uit te sluiten dat er nog additionele onderwerpen aan de agenda worden toegevoegd.

Iran

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli zal opnieuw worden gesproken over Iran. De toenemende spanningen in de Golf en de mogelijke Iraanse overschrijdingen van limieten in het nucleaire akkoord (Joint Comprehensive Plan of Action) zijn reden tot zorg. Nederland en de EU hebben belang bij onbelemmerde handel en scheepvaart in de Straat van Hormuz en de Golf van Oman.

Het nucleaire akkoord is essentieel voor de Europese en Nederlandse veiligheid. Het kabinet blijft, net als de rest van de EU, het akkoord steunen zolang Iran zich aan de afspraken houdt. Het kabinet vaart daarbij op de rapporten en notificaties van het Internationaal Atoomenergie Agentschap, de enige onafhankelijke entiteit met het mandaat en de kennis om het nucleaire programma van Iran te verifiëren. Tijdens de Raad zal tevens worden gesproken over de operationalisering van het *Instrument for Supporting Trade Exchanges*, INSTEX. Dit mechanisme is begin 2019 opgericht door Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk met als doel om het betalingsverkeer met Iran te kunnen faciliteren nadat de Verenigde Staten op 5 november 2018 opnieuw economische sancties tegen Iran instelde. Daarnaast zal het kabinet ook zorg uitspreken over het ballistische raketprogramma van Iran, de zorgwekkende mensenrechtensituatie in Iran en de rol van Iran in de regio. Nederland blijft Iran in bilaterale contacten hierop aanspreken.

Irak

De Raad zal stilstaan bij de actuele situatie in Irak, diens rol in de regio en het belang van de samenwerking tussen Irak en de EU, onder andere op het gebied van veiligheid en stabiliteit. De EU, inclusief Nederland, heeft belang bij een stabiel Irak onder andere vanwege de dreiging van terrorisme met vluchtelingenbewegingen tot gevolg. In dit verband en in het kader van de toenemende regionale spanningen zal het kabinet tijdens de Raad aandringen op meer politieke aandacht voor Irak vanuit de EU. Hierbij zal het kabinet de Hoge Vertegenwoordiger oproepen om zo snel mogelijk een bezoek aan Irak te brengen en onderstrepen dat het van belang is dat de EU steun uitsprekt voor de Iraakse inzet om de spanningen in de regio te de-escaleren. Daarnaast zal het kabinet aandacht vragen voor de positie van minderheden in Irak, waaronder christenen en jezidi's. Ook is het van belang dat in de relatie van de EU met Irak voldoende aandacht wordt besteed aan onderwerpen als inclusief bestuur, economische hervormingen en migratie inclusief het terugnemen van eigen onderdanen.

Het kabinet zal zich in de relatie met Irak tevens inzetten voor het thema *accountability*, waaronder de berechting van ISIS-strijders. Zoals eerder met uw Kamer besproken, onder andere tijdens het debat over de problematiek rondom de terugkeer van jihadi's van 25 juni jl., is het van groot belang dat de gruweldaden van ISIS niet onbestraft blijven. Tijdens de Raad zal het kabinet dit standpunt herhalen en andere EU-lidstaten oproepen om gezamenlijk tot een werkbaar initiatief te komen om berechting mogelijk te maken.

Moldavië

Tijdens de Raad is een lunchbespreking voorzien met de nieuwe Minister van Buitenlandse Zaken van Moldavië, Nicolae Popescu. Na de parlementsverkiezingen in februari volgde een lange periode van coalitievorming. Die mondde begin juni uit in een turbulente machtswisseling waarna een nieuwe regering aantrad, onder leiding van premier Maia Sandu. Het is voor Moldavië en voor de EU van groot belang dat de nieuwe regering het hervormingsproces nieuw leven in blaast. Het kabinet onderschrijft de noodzaak voor actieve EU-ondersteuning van dit hervormingsproces, in lijn met het associatieakkoord dat de EU en Moldavië overeen kwamen. Voor het kabinet is het van groot belang dat deze ondersteuning plaats blijft vinden op basis van conditionaliteit.

Afrika

Verschillende EU-lidstaten hebben gevraagd om onder Current Affairs over de ontwikkelingen in Soedan te spreken mede naar aanleiding van de moord begin juni op protesterende burgers. Het kabinet zal in dit verband aandringen op onafhankelijk en transparant onderzoek naar deze gebeurtenissen en zal in het geval van verdere geweldsescalatie pleiten voor het instellen van sancties. Daarnaast lijkt het erop dat de Centraal-Afrikaanse Republiek als vol agendapunt op de Raad komt vanwege zorgen over de situatie in de regio en het land zelf. Daarbij zal mogelijk worden gesproken over het opzetten van een civiele GVDB-missie in de Centraal-Afrikaanse Republiek.